

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wersję non. lub jego miejsce
na str. 1.2.3. m. 250., w tekście m. 200
Nekrologi 250 mk. zwyczajne 120 mk.

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

№ 167 (7206).

Środa, dnia 26 lipca 1922 r.

Rok XXX

Dr. P. KLINGER
SPECJALISTA
chorób wenerycznych i skórnych
(analizy krwi na syfilis) 1402
przyjmuje codziennie: od 8 1/2—10 i od 4—7,
w niedziele i święta od 11—1 Towarowa 3, I p.

Telegramy Przesilenie Gabinetowe

WARSZAWA 25. W Sejmie wczoraj zupełnie pustki. Nieobecny jest poseł Witos, który znowu wyjechał do Wierchosławic, a wobec tego, że to on właśnie prowadzi głównie pertraktacje z przedstawicielami centrum, w dniu dzisiejszym nie należy oczekiwać jakiegokolwiek rozstrzygnięcia.

Z rozmów, jakie prowadził przedstawiciel „Kurjera” z kilkoma obecnymi w Sejmie posłami, wynika, że dopiero dziś sytuacja będzie się mogła wyjaśnić, a to w związku z wnioskiem, jaki zamierza postawić na plenum Izby, prawica, chce ona domagać się od p. Naczelnika Państwa, by podpisał nominację gabinetu p. Korfanteo.

Wniosek ten podobno ma być podany w następującym brzmieniu:

„Sejm zatwierdza uchwałę Komisji Głównej co do mianowania premiera posła Wojciecha Korfanteo”.

Wniosek pprawicy nie znajdzie większości w Sejmie, albowiem jest już rzeczą pewną, że ani Zjednoczenie Mieszczańskie, ani też Klub Pracy Konstytucyjnej nie będą za nim głosowały.

Konsekwencja głosowania będzie więc obalenie uchwały Komisji Głównej, a tem samem wszelkie wątpliwości co do tego, czy pos. Korfanty jest lub też nie jest premierem, pomimo niepodpisania jego nominacji przez p. Naczelnika Państwa, same przez się upadną.

Silną rzecz wiecej inicjatywa tworzenia rządu przejdzie w ręce p. Naczelnika Państwa.

Jak słyhać, p. Naczelnik Państwa zamierza raz jeszcze wezwać do siebie przedstawicieli obydwu odłamów Izby i zaproponować im wyłonienie rządu porozumienia.

Odpowiedniego kandydata, któremu powierzona byłaby misja sformowania rządu, desygnować będzie p. Naczelnik Państwa.

W przededniu dzisiejszego posiedzenia Sejmu

WARSZAWA 25. Prezydent Ministrów zastosował do p. Marszałka Sejmu pismo następujące:

„Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z 21 bm. mam zaszczyt prosić p. Marszałka o wniesienie na plenum Sejmu wniosku w sprawie upoważnienia p. Ministra Skarbu do zaciągnięcia dalszej pożyczki w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej do wysokości 270 miliardów marek polskich i dalszej emisji biletów Kasy do wysokości 240 miliardów, prócz emitowanych na zasadzie artykułu 2-go ustawy z 26 marca 1920 r.

Nadmienić należy że wniosek przedstawiony teraz przez rząd obecny uchwalony został przez rząd Ponikowskiego na wniosek p. ministra Michalskiego w dniu 24 czerwca i przesłany został do Sejmu lecz dotychczas nie został rozpatrzony ani nawet podany do wiadomości publicznej.

W Sejmie „poniedziałkowa martwota”. Wszystko jest odłożone „na ostatnią chwilę”. Skrajna prawica nie zdecydowała się jeszcze jak ma brzmieć wniosek manifestacyjny, który wniesie na jutrzejsze posiedzenie Sejmu. Chądęcja domaga się, aby to było „votum zaufania dla rządu Korfanteo”.

Prawdopodobnie wniosek inną przybierze formę. Sens jego może być tylko jednakowy — votum nieufności dla Naczelnika Państwa a za tem, jak wiadomo kluby prawo-centrowe głosować nie chcą. Jeżeli wnioski przypadną, kluby prawego centrum odzyskają swobodę i sprawa utworzenia nowego rządu załatwiona ma być szybko, nawet podobno w 24 godzinnym terminie.

Manifestacja

WARSZAWA 24. Urządzony przez trzy stronnictwa prawicowe i spokrewnione z niemi korporacje pochod demonstracyjny odbył się wczoraj przy licznych udziałach publiczności. Stosownie do programu pochod ugrupował się około 1 popoł. w Alei 3 Maja, gdzie wygłosili przemówienia pp. Gdyk, red. Stroński, Zamorski i inni.

W pochodzie, który następnie ruszył drogą oznaczoną w programie, niesiono liczne tablice z okolicznościowymi napisami.

Na zbiegu Alei 3 Maja i N. Świata przyszło do krótkiej bijatyki z grupkami demonstrującymi przeciw pochodowi. I później jeszcze jedna z takich grup zdołała wdrzeć się w pochod i zaczęła postępować naprzód śpiewając „Czerwony Sztandar”, została jednak wyparta, przyczem również nie obeszło się bez razów. Poważniejszych zająć jednak nie było, uczestnicy pochodu, po wypełnieniu programu rozeszli się spokojnie.

Uwertury do kampanji wyborczej

WARSZAWA 24. W niedzielę przyjechał do Raszyna poseł Anusz na wiec zorganizowany przez P. S. L. Wiec miał przebieg niezwykle burzliwy, w końcu w braku argumentów słownych, uczestnicy rozpoczęli między sobą bójkę. Kilka osób z pośród uczestników wiecu zostało poturbowanych. Najwięcej ucierpiał sekretarz koła miejscowego P. S. L. Lachowicz, którego silnie pobito.

Forma wyborów prezydenta Rzeczypospolitej.

Po załatwieniu się z ordynacją wyborczą sejm będzie musiał jeszcze uchwalić regulamin zgromadzenia narodowego, według projektu, opracowanego przez radę ministrów.

Projekt ten przewiduje, że zgromadzenie narodowe zwołuje prezydent Rzeczypospolitej w miejscu i w czasie przez siebie oznaczonym, nie później jednak jak na 30 dni przed upływem siedmioletnia swego urzędowania. Jeżeli zwołanie nie nastąpi na 30 dni przed upływem siedmioletnia, jak również w czasie opróżnienia urzędu prezydenta Rzeczypospolitej, zgromadzenie narodowe zwołuje marszałek sejmu.

Prezjdjum zgromadzenia narodowego składa się z marszałka sejmu jako przewodniczącego oraz z siedmiu sekretarzy, z których czterech powołuje marszałek sejmu z pośród sekretarzy sejmu, a trzech marszałek senatu, z pośród sekretarzy senatu.

Wszelkie czynności biurowe załatwiać będzie kancelarja sejmowa. Władzę policyjną w obrębie gmachu, w którym obraduje zgromadzenie narodowe, sprawuje wyłącznie jego przewodniczący.

Posiedzenie otwiera przewodniczący nie później niż w 15 minut po godzinie, na którą zostało zwołane, niezależnie od liczby obecnych. Do prawomocności uchwał i wyborów potrzebna jest obecność przynajmniej połowy członków zgromadzenia narodowego. W razie stwierdzenia przez przewodniczącego z własnej inicjatywy, lub na żądanie jednego z członków braku kompletu przed głosowaniem, przewodniczący może posiedzenie odroczyć na czas, który uważa za stosowny.

Wrzenie w Niemczech

BORDEAUX. Berliński korespond. „Exelsiora” przeprowadził szereg rozmów z pacyfistami niemieckimi. Między innymi oświadczył mu v. Gerlach, że jego zdaniem sytuacja wewnętrzna polityczna Rzeszy jest nad wyraz ciężka. Jeżeli grupy republikańskie nie uczynią usiłowań w celu przesunięcia punktu ciężkości na lewo, to dalsze utrzymanie się ustroju republikańskiego ma niewielkie szanse. Socjaliści niemieccy, zdaniem v. Gerlacha, oraz niemieckie związki zawodowe rozumieją jednakże, że poza ramami ich doktryn społecznych jest koniecznością ponad wszystko wzmocnienie ustroju republikańskiego za wszelką cenę.

Raid samochodowy

KRAKOW. Wczoraj odbył się trzeci etap raidu samochodowego na przestrzeni Zakopane—Kraków—Warszawa. W czasie jazdy zdarzyła się katastrofa automobilowa, a mianowicie p. Winnicki, kierujący samochodem „Mercedes” natknął się w pobliżu Myślenic na szereg wozów, a chcąc uniknąć zderzenia z wozami, wpadł na barjerę, która została przełamana, poszczem automobil stoczył się do Raby. Jeden z jadących odniósł lekką ranę.

Socjalistyczny obchód na G Śląsku

KATOWICE. W niedzielę, odbyły się w Katowicach zapowiadane manifestacje na cześć zjednoczenia Górnego Śląska z Polską, urządzone przez P. P. S. Po wygłoszeniu mów na boisku w Zawodziu, ruszył pochod do miasta, gdzie następnie miał się odbyć drugi zapowiadziany wiec, po drodze doszło jednak do starcia z demenstrantami. Wywiązała się bójka, w wyniku której jedna osoba została lekko ranna. Po południu doszło do starć również w Bogucicach pod Katowicami, przyczem ofiarą ich padł jeden człowiek. Wieczorem zapanował w Katowicach zupełny spokój.

Posiedzenia zgromadzenia narodowego są jawne.

Językiem rozpraw jest język polski.

Nazwiska kandydatów zgłasza się na piśmie muszą one być poparte co najmniej przez 50 członków zgromadzenia.

Jeżeli w pierwszym głosowaniu żaden z kandydatów nie uzyska bezwzględnej większości, to zarządza się głosowanie powtórne, a ewentualnie dalsze głosowania przyczem w każdym następnym głosowaniu wyklucza się kolejno tego z kandydatów, który w poprzednim uzyskał najmniejszą ilość głosów. Jeżeli pozostanie tylko dwu kandydatów w ciągu dwu kolejnych głosowań uzyskują oni równą ilość głosów — los rozstrzyga który z nich zostanie wybrany.

Pierwsze zgromadzenie narodowe zbierze się w sali posiedzeń sejmu.

Lista starszeństwa.

Ministerjum spraw wojskowych komunikuje. Szereg oficerów nieobjętych listą oficerów zawodowych, ani ogólnym spisem oficerów rezerwowych, zapytuje o swój charakter służbowy i żali się, co do posiadanych stopni.

Ministerjum spraw wojskowych wyjaśnia, że oficerowie nie objęci listą oficerów zawodowych, ani ogólnym spisem oficerów rezerwowych posiadają charakter oficerów rezerwy.

Stopień i starszeństwo tych oficerów rezerwy zostaną ustalone w liście starszeństwa ofi-

cerów rezerwowych, wydanej po przeprowadzeniu rejestracji rezerwy.

Zasadniczo wszyscy oficerowie rezerwy powinni być zdemobilizowani. Wyjątki stanowią zatrzymani w każdym poszczególnym wypadku w służbie czynnej rozporządzeniami Min. Spraw Wojskowych.

Poza oficerami zawodowymi i wyżej wymienionymi zatrzymanymi czasowo ze względu na dobro służby specjalnymi w każdym wypadku rozkazami ministra spraw wojskowych — oficerami ministra spraw wojskowych — oficerowie gaży oficerskiej otrzymywać od 1 lipca 1922 r. nie będą, za co odpowiadają Komisje gospodarcze. Odnośnie zarządzenia minister spraw wojskowych już wydał.

Ci z pośród nich, którzy mają prawo do emerytury, zgłaszają normalnie swoim D-com dla wymiaru pensji emerytalnej. Tym oficerom należą się naturalnie normalne pobory czynne, aż do uskutechnienia wymiaru emerytury.

Praca twórcza na Kresach

Repatriacja włożyła na kraj nasz obowiązeki bardzo poważne. Przewóz repatriantów był pierwszym tej pracy etapem. Był to okres bardzo ciężki wskutek potwornych warunków, panujących w Rosji i zniszczenia kulturalnego w tym zniszczonym kraju. Owocem tego były tysiące trupów osób zmarłych z głodu i mrozu, oraz epidemie, które zmusiły Rząd Polski do bardzo wyłączonej akcji obronnej przy nieuniknionej pomocy Ligi Czerwonych Krzyżów, oraz Ligi Narodów.

Ta pierwsza część pracy jest na ukończeniu wskutek silnego nacisku ze strony Głównego Komitetu Pomocy Jeńcom i Repatriantom przy Sejmie, który posiada swe ekspozytury na punktach etapowych pogranicznych oraz wskutek silnego poruszenia opinii publicznej.

Dzięki wysiłkom udało się epidemje opamować bądź wyeliminować. Niebezpieczeństwo zwłaszcza we wschodniej części kraju, jeszcze nie jest usunięte, ale straciło już wiele na swej pierwotnej sile.

Część druga pracy przedstawia zadanie rozległe i niełatwe do wykonania. Chodzi tu o należytą opiekę nad tymi, co powrócili. Przede wszystkim o przywrócenie im warsztatów pracy i zapewnienie bytu tysiącom sierot. Ogromnej pracy odpowiedzialności za nią zrozumie ten, kto zna rozmiary zniszczenia powiatów wschodnich, przez które przeszedł ostry huragan wojny i które blisko przez osiem lat leżały odłogiem w znacznej nieraz części. Z opisów delegatów fachowych można było nieraz wyciągnąć wnio-

ski bardzo pesymistyczne. Zdawało się, iż wobec rozmiarów zniszczenia praca nad odbudową przetrasta ludzkie siły. A jednak trzeba się było jej podjąć i to bez zwłoki, zdobywając niemal pięć do pięćdziesiąt z martwych odłogów żyźne pola, osiedla produkcyjnej pracy ludzkiej.

Cieężar zadania spadł na barki Głównego Komitetu Pomocy Jeńcom i Repatriantom przy Sejmie, na którego czele stoi Marszałek W. Trampczyński.

Należało przede wszystkim grunt zbadać a więc objechać gminę po gminie zniszczone obszary, stwierdzić braki i potrzeby, wejść w porozumienie z miejscowymi władzami i ludnością, zdobyć sobie jej współpracy i zaufanie, a wreszcie rozpocząć pracę realną, twardą; doprowadzić w uprawie roli, w budowie domów i pomieszczeniach gospodarskich, dostarczyć ziarna siewnego.

Zadanie powyższe postawił sobie Główny Komitet Pomocy przy Sejmie, jako zasadniczą drogę swej działalności. Postanowiono zatem zająć się zwózką materiałów budowlanych, dać pomoc przy odbudowie, tworzyć kolumny ruchome, złożone z koni, plugów motorowych, broni itd., dostarczać kooperatywy istniejące, rozdawać żywność tam, gdzie jej niema itd. Pracę wobec jej olbrzymich rozmiarów należało podzielić. Zgodnie z wytycznymi Głównego Komitetu Sejmowego do uruchomienia warsztatów pracy przystąpiły podkomitety.

Miasto Łódź objęło akcję w powiecie Grodzieńskim, Poznań — Wolszyskim, Toruń — Kosowski, Bydgoszcz — Słonimskim, Grudziądz — Drohiczkim. Główny Komitet przy Sejmie prowadzi pracę w najbardziej zniszczonym powiecie Brzeskim i przyległych. Kraków i Lwów, wkrótce przystąpią do odbudowy zniszczonych powiatów: Kowelskiego, Związkiego, Lubońskiego.

Z ramienia Komitetu dokonywano periodycznych objazdów terenów odbudowy. Dokonywali: PP. wice-prezes Komitetu, Wacław Janasz, R. Odlański-Poczeb i delegaci okręgowi przy pomocy miejscowych Wojewodów i Starostów, oraz osób zaproszonych do współpracy.

Protokoły objazdów i oględzin stanowią już dziś pokaźny materiał, zawierający wiele cennych i ciekawych danych.

Stan liczebny repatriacji do dnia 1-go marca r. b. tak się przedstawia: Wróciło do powiatów: Brzeskiego 20.000 osób, Kowryńskiego 19.000, Drohickiego 16.750, Prużańskiego 16.000, Kosowskiego 10.000, Pińskiego 15.000, do Sarnieńskiego nieznaczna liczba. Razem do powiatów powyższych wróciło około 96.000 osób. Stan zdrowotny — fatalny początkowo, po zarządzeniach Nadzwyczajnego Komisarza, p. Grabskiego wspólnie z naczelnym nadzwyczajnym komisarzem do walki z epidemjami poprawił się wybitnie.

Repatrianci po powrocie na miejsce dawnego zamieszkania w większości przypadków nie

zostają nic z dawnego swego gospodarstwa, w nielicznych zaś znajdują domy mieszkalne w stanie zupełnego zniszczenia.

Jedną z najpilniejszych spraw na terenie Województwa Poleskiego jest odbudowa domów i budowli gospodarczych. Brak domów zmusza repatriantów do osiedlenia się po kilka rodzin w ocalałych domostwach, co fatalnie wpływa na stan zdrowotny. Wskutek braku inwentarza należało doprowadzić ludność w uprawie roli, a nad to do czasu zbiorów jesiennych trzeba było dać pomoc żywnościową za zwrotem połowy wartości częściowo (20 proc.) bezpłatnie.

W powiecie Słonimskim na wiosnę stan uprawy roli tak się przedstawiał, iż z 27.152 dzieł, większej własności uprawiono zaledwie 4.500, z 70.000 zaś dzieł, mniejszej własności — 25.000. Nawozu brak zupełnie. Inwentarz w gminach północnych wynosi 1/4 ilości przedwojennej, w południowych zupełnie brak inwentarza żywego i martwego. Z braku narzędzi w r. z. połowy sianozęcia nie zebrano. W uprawie roli dopomaga Tow. Rolnicze, pobierając po 5.000 mk. od morga. Starostwo wydaje na obróbkę pól pożyczki na 2 lata po 5.000. Większą własność gorliwie pracuje nad wznowieniem gospodarstwa rolnego. W powiecie są cztery ochrany dla 400 dzieci z gór. Niezależnie od państwowej pomocy dla sierot akcji amerykańskiej, ludność miejscowa daje zyspek po 7 f. zboża i 10 funtów ziemniaków z morga.

W powiecie Grodzieńskim w oddzielnych gminach zniszczenie w budowlach jest nierównomierne i wynosi procentowo maximum 84 pr. (gm. Masalany) 70 — 75, w gmin. Hołynka i Brzesztowa Wielka, najmniej zaś w gmin. Wierciszki — 15 proc., Róża — 18 proc., Borsztyn i Druśkieniki — 6 proc.

Trudność w odbudowie polega na tem, iż gminy najbardziej zniszczone nie posiadają lasów w pobliżu. Na zwózkę z gmin północnych potrzeba około 60 milionów marek, których Rząd odbudowie nie przyznał. Z innego materiału poza drzewem włościanie nie chcą budować. Wola raczej czekać dłużej na drzewo.

Na pomoc rolną dla powiatu Grodzieńskiego Rząd przyznał 50 milionów marek, z czego wypłacono zaledwie 14 i pół miliona. Wskutek tego stan zasiewów jest nieznaczny. Koni potrzeba co najmniej 4000. Brak mieszkań wpływa w pow. Grodzieńskim na wzrost epidemji.

W powiecie Brzeskim przy rozpoczęciu uprawy roli przy pomocy Głównego Komitetu stwierdzono, iż gleba długo nieuprawna jest tak twarda i zachwaszczona, iż para koni z trudem może zorać 1/2 morga dziennie, należało więc zastosować tam siłę motorową.

W powiecie Wolszyskim zniszczenie w budynkach dochodzi do 50 proc. Z obszaru ornego 190.610 hekt. (wielka własność 61.660 i mniej) 108.950 uprawiano 145.610 hekt. Ilość inwentarza — 40 proc. w porównaniu z r. 1915. Dla

W krainie Mormonów.

Opowiadanie z angielskiego

(Dokończenie).

— Tak, pójdę — odparł Jefferson Hope wstając.

Twarz miał surową, nieruchomą, jak wykutą z marmuru, oczy świeciły w niej złowrogim blaskiem.

— Dokąd idziesz?

— Mniejsza o to, odpowiedział i, zarzucając broń na ramię, zeszedł ze stoku i zniknął wśród gór, w głębokich wąwozach, gdzie tylko dzikie zwierzęta miały swe legowiska. A w danej chwili żadne z nich nie było okrutniejsze i niebezpieczniejsze od niego samego.

Przepowiednia Mormona spełniła się nazbyt szybko. Zamiana okropną śmiercią ojca, czy też skutkami niewiernego małżeństwa, biedna Lucy nikła w oczach i w miesiąc później umarła. Mąż, który poświęcił dla majątku Ferriera, nie okazywał bynajmniej żalu po jej utracie, lecz żony jego opiekowały ją szczerze i, stosownie do zwyczaju mormońskiego, czuwały przy niej przez noc całą w wigilję pogrzebu.

Siedzieli wszystkie dokoła jej trumny, gdy nagle, o świcie, ku niewypowiedzianemu ich zdumieniu i przerażeniu, drzwi otworzyły się z trzaskiem, a do pokoju wpadł mężczyzna o dzikim wyrazie twarzy, wynędzniały, w zakurczonym, podartym ubraniu. Nie spojrzawszy na wytknięte kobiety, ani przemówiwszy do nich słowem, podszedł do białej, martwej postaci, z której unosiła się czysta dusza Lucy Ferrer. Pochylił się nad nią, przycisnął ze czcią usta do jej zimnego czoła, potem, pochwytywszy jej dłoń, ściągnął z palca obrączkę.

— Nie zabieracie tego przynajmniej do grobu! — ryknął wściekłym głosem i, zanim kobiety zdążyły zawołać o pomoc, zbiegł ze schodów i zniknął.

Wszystko to stało się tak szybko, w sposób taki nie prawdopodobny, że świadkowie zajścia mogliby je uważać za wytwór wyobraźni, gdyby nie brak złotej obrączki na palcu zmarłej.

Przez kilka miesięcy Jerzy Jefferson Hope tułał się wśród gór, prowadząc życie człowieka dzikiego i żywając w sercu namętne pragnienie zemsty, które go pochłonięło całkowicie. W miesiące zaczęły obiegać niebawem szczególnie pogłoski o postaci, którą, jak duch, ukazywała się na przedmieściach, to znów błakała się w samotnych wąwozach górskich. Pewnego dnia wpadła kula w okno do Stangersona, świsnęła mu koło ucha i splaszczyla się, uderzając w ścianę, o kilka kroków od niego. Innym znów razem, gdy Drebbler przechodził pod okna, wielki głaz oderwał się i stoczył w przepaść; byłby go położył trupem, gdyby nie to, że młody Mormon miał tyle przytomności umysłu, iż skoczył w bok i padł płackiem na ziemię.

Zarówno Stangerson jak i Drebbler wykryli niebawem przyczynę i sprawcę zamachów na ich życie i urządził kilka wypraw w góry, lecz usiłowania ich były daremne. Wówczas postanowili nie wychodzić nigdy bez towarzysza lub po zachodzie słońca i otoczyli strażą swe domy. Po pewnym czasie nie przestrzegali już tak pilnie tych środków ostrożności, albowiem nieprzejaciel ich nie dawał znaku życia; spodziewali się za tem, że czas ukoili jego pragnienie zemsty.

Tymczasem, wprost przeciwnie, trawiąca Hope'a żądza wzmogła się jeszcze. Miał on naturę twardą, nie ugiętą a górującą nad wszystkimi chęć zemsty tak dalece nim opanowała, że zagłuszała wszelkie inne uczucia. Wszelako był on też obdarzony niepospolitym zmysłem praktycznym. Niebawem tedy uświadomił sobie, że nawet jego żelazny organizm nie wytrzyma długo nieustających wysiłków, na jakie go narażał. To życie pełne niebezpieczeństw, brak pożywnej strawy wyczerpywały jego siły. Jeśli umrze, jak pies, wśród gór, co się stanie z zamierzoną zemstą? A jednak tylko taki czekał go koniec przy tym trybie życia. Zrozumiał, że działał w ten sposób na korzyść swoich wrogów i, niechętnie, powrócił do kopalni w Newadzie, celem

odzyskania zdrowia i zebrania takiego funduszu, któryby mu pozwolił, dążąc do celu, bez wystawiania się na takie trudy i niewygody.

Zamierzał przebyć w kopalniach rok najwyżej, lecz nieprzewidziane okoliczności tak się złożyły, że musiał pozostać przez lat blisko pięć. Pomimo jednak tak długiego czasu odczuwał doznane krzywdy i łaknął zemsty z taką samą siłą, jak owej pamiętnej nocy, kiedy stał nad grobem Jana Ferriera.

Przebrany pod zmienionem nazwiskiem, powrócił do Salt Lake City, nie dbając, że naraża życie, byleby tylko zdobył wymierzyć sprawiedliwość. W miesiące czekały na niego nowiny. Kilka miesięcy temu powstała schyzma wśród wybranego narodu, kilku młodszych członków kościoła zbuntowało się przeciw władzy starszyzny, skutkiem czego nastąpiło oderwanie się grona niezadowolonych, którzy opuścili Utah i wyparli się wiary Mormonów. Między nimi byli też Drebbler i Stangerson, a nikt nie wiedział, dokąd się udali. Obiegły wieści, że Drebbler zdołał spieniężyć znaczną część swego majątku i wyjechał jako człowiek zamożny, gdy natomiast towarzysz jego, Stangerson, był stosunkowo ubogi. Nikt wszakże nie posiadał najłżejszej wskazówki, gdzie przebywali.

Niejeden człowiek, pomimo żądzy zemsty, byłby wobec takich trudności porzucił myśl odwetu. Jefferson Hope wszelako nie zachwiał się ani na chwilę w powziętem postanowieniu. Z niewielkim funduszem, jaki posiadał, wędrował z miasta do miasta po Stanach Zjednoczonych, szukając śladu swoich wrogów, zasilał je materialne środki swoje pracą, gdzie tylko ją mógł znaleźć. Mijał rok za rokiem, kuczące włosy Hope'a przyszyły siwizna, a on ciągle jeszcze wędrował i tropił, jak zażarty pies gończy, wyżejając wszystkie wysiłki woli dla osiągnięcia celu, któremu poświęcił życie.

W końcu wytrwałość jego została wynagrodzona. Pewnego dnia spostrzegł zarysy twarzy na szybie, a to jedno spojrzenie przekonało go, że ci, których ścigał, znajdują się w Clevelandzie w Ohio. Powrócił do swej nędznej izby, mając plan zemsty gotowy. Zdarzyło

przyspieszenia uprawy roli Główny Komitet nabył dwa traktory „Fordsohna, choć to tylko częściowo zaradzi potrzebom, obecnie zaś Komitet wszedł układy z Warszawskim Synd. Rol. w celu uruchomienia kolumn motorowych po pięć motorów każda. Z poważną pomocą dla powiatu Wołkowyskiego pospieszył Poznań, który dostarczył 40 wagonów ziemniaków i ziarna na obsiew, oraz kilka wagonów owsa i jęczmienia. I w tym powiecie pomoc społeczna o wiele przewyższa rządową.

Komitet łódzki wskutek inicjatywy Głównego Komitetu przystąpił do akcji odbudowy w powiecie Grodzieńskim, wysyłając narazie dla pomocy dorywczej 10 wagonów ziemniaków i zboża, oraz ubranie i bieliznę. Wkrótce ze strony Komitetu łódzkiego, zorganizowana będzie akcja na szerszą skalę. Niezawodnie i inne Komitety przystąpią również do współpracy w akcji odbudowy.

Ludność miejscowa z dużym uznaniem wyraża się o podjętej akcji pomocy. Braki są niewątpliwie jeszcze bardzo duże, ale niepodobna naprawić w jednym roku tego, co zniszczyła 7-letnia wojna.

Jest to godne uwagi, iż do akcji tej odnosi się z ufnością i wdzięcznością ludność innowiercza! Podczas objazdów przez p. W. Janasza pow. Brzeskiego, miejscowy biskup prawosławny wygłosił mowę, podnosząc akcję pomocy dla ludności prawosławnej ze strony społeczeństwa i Rządu, kładąc nacisk na akcję uruchomienia warsztatów pracy, prowadzoną z prawdziwą bezstronnością.

Starosta dr. Foryś również zaznaczył żywą wdzięczność ludności miejscowej dla społeczeństwa polskiego.

Nie idą więc na marne fundusze zbierane przez Główny Komitet pomocy Jencom i Repatriantom przy Sejmie. Ale potrzeby są wciąż bardzo duże. Im wydatniejsza będzie pomoc społeczeństwa, tem rychlej odbudują się warsztaty pracy na wschodnich rubieżach Polski.

JAN CZ.

Nowa taryfa kolejowo-towarowa.

Z dniem 1 sierpnia r. b. wchodzi w życie nowa taryfa towarowa na kolejach państwowych. Według tej taryfy opłata za przewóz towarów podwyższona zostaje za 100 kilogramów na odległość od 1 do 10 kilometrów przy przesyłkach pospiesznych z 90 na 230 mk. w 1-iej klasie towarowej z 70 na 160 mk., w 2-iej klasie z 50 na 120 mk., w 3-iej klasie z 28 na 70 mk., w 4-iej klasie z 20 na 40 mk., w 5-iej klasie z 16 na 30 mk., a w dawniejszej specjalnej, obecnie 6-iej klasie z 15 na 22 mk.

Na odległość 20 kilometrów za 100 kilogramów taryfa podwyższona zostaje przy przesyłkach pospiesznych z 140 na 410 mk., w 1 kl. z 110 na 280 mk., w 2 kl. z 80 na 210 mk., w 3 kl. z 45 na 120 mk., w 4

klasie z 30 na 70 mk., w 5 kl. z 22 na 50 mk., a w 6 kl. z 20 na 34 mk.

Na odległość 100 kilometrów za 100 kilogramów taryfa podwyższona zostaje przy przesyłkach pospiesznych z 540 na 1850 mk., w 1 klasie z 430 na 1240 mk., w 2 kl. z 320 na 930 mk., w 3 kl. z 190 na 520 mk., w klasie z 30 na 70 mk., w 5 kl. z 22 na 50 mk., a w 6 kl. z 60 na 130 mk.

W odpowiednim stosunku podwyższona zostaje taryfa za większe odległości.

Dowiadujemy się, że ministerstwo kolei projektuje podwyższenie taryfy osobowej i bagażowej na kolejach państwowych, które ma wejść w życie z dniem 1 września r. b.

Przepowiednie dla rolników.

Druga połowa lipca rozpoczęła się dla całej Europy obfitymi opadami atmosferycznymi. Rok 1922 w porównaniu z tamtem ubiegłym, obfitującym w upały i deszcze, stanowi zupełny kontrast. Sam pierwszy kwartał bieżącego roku przyniósł więcej deszczów, aniżeli średnia miesięczna w ciągu ostatnich pięćdziesięciu lat. Żyjemy zatem w roku wybitnie dżdżystym. Jest wykluczonem, aby druga połowa przeżywanego lata zmieniła się na suchą. W ogólności jesień przynosi więcej opadów, aniżeli wiosna. Należy zatem na najbliższe miesiące przewidywać znacznych deszczów, co w zupełności potwierdziłoby przepowiednie słynnego księdza Gabriela, który rok 1922 w swoich wydaniach określił, jako mokry.

Obserwacje meteorologiczne nabierają coraz większej wagi. Podstawę tych obserwacji stanowi ilość opadających deszczów w różnych punktach kraju. Tylko na podstawie dokładnych obliczeń można będzie po jakimś czasie z góry określić kolejność mokrych i suchych lat do poszczególnych części świata. Tak samo drogą metodycznej obserwacji ciśnień barometrycznych z czasem dojdzie nauka do takiej doskonałości, że określenie wahań barometrycznych na każdy dzień i miesiąc nie będzie stanowiło trudności. Podobne określenie może być miarodajne nie tylko dla jednego kraju, ale dla całej Europy. Nie będzie to cudem, jeżeli pewnego dnia z jednej stacji radiotelegraficznej będzie można rozśłać do wszystkich stolic Europy dokładną przepowiednię barometryczną dla każdego kraju.

Podobne przepowiednie mają znaczenie nie tylko teoretyczne, ale i praktyczne. Gwałtowna haussa barometru zapowiada ustanie burzy. Zatrzymanym w porcie marynarzom można będzie na dwanaście godzin przepowiedzieć chylić ukojenia morza. I odwrotnie, wielki spadek barometru zapowiada huragan. Podobnymi przepowiedniami interesuje się zarówno flota jak i awiatyka. Natomiast przepowiednie opadów atmosferycznych posiadają olbrzymie znaczenie dla rolników, mniejsze dla lotnictwa.

W chwili obecnej — pomimo naszych pragnień — zarówno pogody jak i słońca, niebo nie prędko się rozjaśni. Nawet po chwilowym wyjaśnieniu słońca mają nastąpić dalsze deszcze.

KRONIKA.

— CZWARTE PISMO W KALISZU.

W sobotę dn. 22 bm., ukazało się w Kaliszu czwarte pismo: „Przegląd Kaliski”. Organ ten, aczkolwiek nazywa sam siebie niezależny, jak widać z treści popiera partię lewicową. Dłuższy artykuł „Czy istnieje u nas centrum” jest skierowany przeciwko Nar. Zjedn. Ludowemu, na którym jest wiadomo, niedawno jeszcze pisała Kaliska narodowa demokracja. Pismo posiada własną drukarnię i podpiswane jest przez p. Artura Sowadzkiego, przemysłowca kaliskiego, jako redaktora i wydawcę.

— Z NAR. ZJEDN. LUDOWEGO.

W poniedziałek zorganizował się zarząd kaliskiego Koła Narodowego Zjednoczenia Ludowego. Na czele Koła stanął prof. Pstrokoński.

— POWIETRZA... SŁONCA... WODY...

Najnowsze badania medyczne dążą do zastosowania tej metody leczenia, która pozyskuje coraz to szersze kręgi zwolenników. Mieszkańcy miasta powinni przedewszystkiem przebywać na świeżem powietrzu i dużo chodzić. Tymczasem słyszymy utyskiwania na prędkie zmęczenie, czego można uniknąć, nosząc obcasy „PALMA” które czyniąc krok elastycznym spowodują, że ciało ludzkie staje się lekkim, nie ulega tak silnemu wstrząsowi a przeto nie męczy się zbyt prędko.

— SPROSTOWANIE.

[W Nr. 166 „Gazety Kaliskiej” wkradła się pomyłka w notatce kronikarskiej „Kursy melodyczno-praktyczne” winno brzmieć: p. Ruta (Historja i pedagogika) i p. Rzewskiej — przyroda i geografja.

— POCIAG DO KRAKOWA I POZNANIA.

Dyrekcja Kolei Państwowych komunikuje: Z dn. 1 sierpnia br. wprowadza się bieg pociągów pospiesznych Nr. 409 i 410 z Krakowa przez Katowice, Lubliniec, Kluczbork, wprost do Poznania i z powrotem.

Odjazd z Krakowa o godzinie 22.05, przyjazd do Poznania o godz. 6.55.

Odjazd z Poznania o godz. 20.50, przyjazd do Krakowa o godzinie 3.00. Przy przyjeździe w tych pociągach przez niemiecki Górny Śląsk wymagane będą dowody osobiste lub służbowe z fotografią bez wszelkiej wizy niemieckiej.

Pociągi te mają komunikację z Krakowem przez Ostrów.

— ZMIANY W ADMINISTRACJI KOLEJOWEJ.

Minister kolei żelaznych przeniósł z dykcji kolejowej we Lwowie do dykcji warszawskiej na stanowisko dyrektora wydziału administracyjnego p. Karola Fijałkowskiego, porucząc mu jednocześnie pełnienie obowiązków wiceprezesa dykcji dla spraw administracyjnych i finansowych.

— Z MINISTERSTWA ZDROWIA PUBLICZNEGO.

W ostatnich dniach Ministerstwo Zdrowia wystąpiło z wnioskiem w przedmiocie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26-go marca 1920 roku oraz utworzenia Naczelnej Rady Sanitarnej, Wojewódzkich i Powiatowych Rad Sanitarnych.

Jednocześnie Ministerstwo wystąpiło z wnioskiem w sprawie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską mocy Ustawy w przedmiocie utworzenia Państwowego Funduszu Mieszkaniowego.

— WAZNE DLA WETERANOW.

(W Nr. 54 „Dz. U. Rz. P.” ukazało się rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych do ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o zaopatrzenie weteranów powstańczych narodowych 1831, 1848 i 1863 r. i wdów po nich.

— 15-LETNI ZŁODZIEJ-NOZOWIEC.

Jadwidze Garczan, zamieszkałej w Łysej-Pałce gm. Ostrów-Kaliski w czasie nieobecności zginęło różnych rzeczy na sumę 59.722 mk. Podejrzewając o kradzież syna sąsiadki 15-letniego Władysława Gordeckiego udała się do niego z żądaniem zwrotu skradzionych rzeczy w odpowiedzi na co złapał noża i chciał przebić Garczan, która w czas zdołała zbiec.

Młodeciany opryszek aresztowany przez policję przyznał się do kradzieży.

— SAMOBOJSTWA.

We wsi Korale-Stare, gm. Kościelec odebrał sobie życie przez powieszenie właściciel 2-ch morgów ziemi Wilhelm Kuss, lat 52.

Powodem samobójstwa był niedostatek i wypływająca z tego niezgoda małżeńska.

We wsi Cienie II gminy Opatówek odebrał sobie życie przez powieszenie włościanin Ludwik Włoka, lat 45. Przyczyna samobójstwa nieuleczalna choroba, nabyta przy ciężkiej pracy.

— KRADZIEŻE.

Do młynarza Adamczyka Hipolita, zamieszkałego we wsi Skokun, gm. Oleśnica, pow. Słupieckiego wyjawszy szybę z okna zakradł się złodzieje i zabrali różnej garderoby i bielizny na sumę 300.000 mk.

Z mieszkania Piotra Zgardy, zam. przy ul. Szopena 4 niewykryci sprawcy skradli garderobę wartości 27.000 mk.

Z mieszkania Tomasza Marcza Parkowa Nr. 7 w niewytłomaczony sposób zginęło 20.000 mk. gotówki.

Z mieszkania Konstancji Urbaniakowej, Stawiszynska 12, skradziono różnej garderoby na sumę 40.500 mk.

— PODZIEKOWANIE ZA NOCLEG.

We wsi Różanno, gm. Ostrów-Kaliski do gospodarza Józefa Binię przyszła nieznana kobieta prosząc o nocleg. Binię widząc przed sobą kobietę starszą już pochyloną, przychylił się do jej prośby i udzielił noclegu, jednakże na drugi dzień gorzko żałował chwilowej litości, gdyż kobieta owa wywdzięczając się za nocleg skradła mu różnych rzeczy na sumę 73.000 i wraz z nimi znikła.

się wszakże, iż Drebbler, wyglądając przez okno, poznał również włóczęgę ulicznego, a w jego oczach wyczytał wyrok śmierci. Udał się tedy do sędziego po koju, w towarzystwie Stangersona, który został jego sekretarzem prywatnym, i oznajmił, że życiu ich grozi niebezpieczeństwo, skutkiem zazdrości i nienawiści dawnego rywala.

Tego wieczora osadzono Jeffersona Hope'a w areście, a ponieważ nie mógł znaleźć żadnego poręczyciela, siedział przez kilka tygodni. Gdy go nareszcie wypuszczono, przekonał się, że dom Drebblera był pusty, a on sam, wraz z sekretarzem, wyjechali do Europy.

Mściciel ponownie doznał porażki, lecz moc jego nienawiści była zbyt silna, by miał zaniechać poscigu. Fundusze jego wszakże wyczerpały się, zabrał się zatem znów do pracy i oszczędzał każdego dolara na zamierzoną podróż. Zebrawszy wreszcie tyle, żeby nie umrzeć z głodu, wyruszył do Ludy, i ścigał swych wrogów z miasta do miasta, zarabując w najrozmaitszy sposób na utrzymanie, lecz nie mogąc ich nigdzie schwytać.

Gdy przybył do Petersburga, oni wyjechali do Paryża, a gdy tam udał się za nimi, dowiedział się, że tylko co wyruszyli do Kopenhagi. Do stolicy Danii przybył znów o parę dni zapóźno, gdyż odплыли do Londynu, gdzie nareszcie zdołał zemstę swą wykonać.

W gazetach londyńskich ukazała się pewnego po ranku sensacyjna wiadomość o dwóch zabójstwach, spełnionych prawie jednocześnie na dwóch amerykańkach bez jakichkolwiek śladów rabunku.

Sprawców poszukiwano kilka tygodni bezskutecznie. Ofiarami byli Stangerson i Drebbler. Ostatecznie policja udało się aresztować pewnego dorożkacza, który ukazał się Jeffersonem. Przy aresztowaniu nieszcześliwy zmarł na aneurysm serca niosąc swą tajemnicę do grobu.

Subskrypcja Polska Centrala Handlowa

Sp. Akc. w Warszawie,
podnosi kapitał akcyjny z 20.000.000 mk.
do **50.000.000 Mk.**

drogą wypuszczenia III emisji t. j. 60.000 sztuk akcji.
Zapisy na akcje III emisji przyjmuje, pobiera wpłaty i udziela wszelkich informacji
Bank Handlowy w Warszawie, oddział w Kaliszu,
oraz Składnica Polskiej Centrali Handlowej.

2030

Wielkie korzyści!

KAŻDY DETALISTA, HURTOWNIK
I WYTWÓRCA ODNOSI PRZEZ
CZYTANIE I ABONOWANIE JEDY-
NYCH W POLSCE TYGODNIKÓW
FACHOWYCH

„KUPCA“ abonament kwartalny 600.-mkp.
„DROGERZYSTY“ abonament kwart. 480.-mkp.
„PRZEGLĄDU WŁÓKNISTEGO“ abonament
kwartalny 480.-mkp.
„RYNKU METALOWEGO“ abonament kwartal-
ny 480.-mkp.
„SKÓRY I OBUWIA“ abonament kwart 480.-mkp.
„DOMU GOŚCINNIEGO“ abonament kwartalny
320.-mkp.

Z powodu wielkiego rozpowszechnienia po-
wyższych pism fachowych w całej Polsce,
reklamy i ogłoszenia zamieszczane w nich
odnoszą wielki skutek.

ADRES: „KUPIEC“ TOW. WYDAWN. POZNAŃ.
(Największe wydawn. gazet fachowych w Polsce.
(Zakłady graficzne, własny dom fabryczny). 2120

2092

WROCLAW

JARMARK JESIENNY

3-6 Wrzesień 1922

Wszelkie informacje
w kwestji paszportu,
wjazdu, zamieszkania
etc. przez

Breslauer Messe-Amt.

Zginął dowód osobisty

wydany przez magistrat miasta
Kalisza na imię Stanisława
Wolniaka. 2118

Zginął dowód osobisty

wydany przez urząd gm. Koź-
minek na imię Andrzeja
Jamrozika. 2119

Potrzebna

zdolna sklepowa

od 1.8 do sklepu manufakturo-
wego. Pierwszeństwo mają
byłe sklepowe. Oferty uprasza
się składać pod „manufaktura“
do redakcji. 2124

2109

Wapno nawozowe

drobno mielone o gwaranto-
wej zawartości 80–85% węgl-
 kwasowego wapna do natych-
miastowej dostawy loco nasza
fabryka na Pomorzu

Bracia SCHLIEPER

hurtownia towarów budowla-
nych i nawozów sztucznych
BYDGOSZCZ
Gdańska 89. Telefon 306.

Ból głowy, migrenę,

newralgię usuwają po-
wszechnie znane proszki
z „kogutkiem“ „Migre-
no Nervosin“. Żądać
w aptekach i składach ap-
tecznych proszków
z „Kogutkiem“. 1919

Letnisko

ślicznie położone, gorzyste do
odstąpienia zaraz z powodu
wyjazdu.

Wiadomość: Handel Win
W. Ziolkowski.
Kalisz, Stary Rynek. 2080

Hacele

PIERWSZEJ POLSKIEJ
FABRYKI HACELI

„PODKOWA“

W SOSNOWCU

nie ustępuje najlep-
szemu zagranicznemu.

Ceny konkurencyjne.

Jeneralni reprezentanci na
b. Kongresówkę i Kresy

Wschodnie:

Tow. Techn.-Przem.

„Technorlent“

WARSZAWA,

Jerozolimska № 17.

1979

Litopon-Zinksulfidweiss,
Ressolak-szellak

najtaniej sprzedaje Poznański
WARSZAWA,

Marszałkowska 72. — 1249

Poszukuje

się wykwalifikowanych robotni-
ków i robotnice do maszyn
oraz zdolne uczennice.
Zgłaszać się: Fabryka trykota-
ży Al. Józefiny 29, II. p. 2049

KALISKA FABRYKA WAG

„REKORD“

Koncesjowowana przez Główny Urząd Miar
przeniesioną została na ulicę WIEJSKA 12,
do byłego lokalu „Gazety Kaliskiej“.

Przyjmuje do stemplowania i reperacji wagi dziesiętne,
stołowe, aptekarskie i wozowe oraz odważniki.

Posiada na składzie wagi dziesiętne i stołowe własne-
go wyrobu oraz odważniki i miary stemplowe.

Hurtowo i detaliczny

SKŁAD

węgla, wapna, cementu
i drzewa opałowego

przyjmuje zamówienia po cenach
konkurencyjnych 1962
zaraz wykonane.

Szymon Grün, Turecka 4, daw. 33. Tel. 120.

BACZNOŚĆ!!!

Proszę Państwa! Każdy powinien dbać
co mu zimą brak

FUTRA! FUTRO! FUTRA!

By uniknąć nieporozumienia

przyjmuje

reperacje, oraz wszelkie przeróbki, które wykon. w naj-
modniejszych fasonach, stare futra w zamian.

Polecam się łaskawej pamięci

H. ADLER Kalisz, Wiejska 5,

1627 ZAKŁAD KUŚNIERSKI

FUTRA! FUTRO! FUTRA!

FUTRA! FUTRO! FUTRA!

„Tygodnik dostaw“
na II. Targach Wschodnich
5—15 IX. 1922.

TYGODNIK DOSTAW WE LWOWIE
wyda 3 okazale numery na II. Tar-
gi Wschodnie. Numery te zostaną
rozrzucone na placu Targów oraz
we wszystkich publicznych lokalach
podczas trwania targów.

Ogłoszenia do tych numerów przyjmuje się
do 15 sierpnia b. r. 2089